

CYKL | FILMOWI BOHATEROWIE
GRUPA WIEKOWA | SZKOŁA PODSTAWOWA 1–3
PRZEDMIOT | EDUKACJA Wczesnoszkolna

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DLA NAUCZYCIELA SCENARIUSZ LEKCJI

opracowanie: Beata Kozyra

FILM | „BIURO DETEKTYWISTYCZNE LASSEGO I MAI. CIENIE NAD VALLEBY”
„LasseMajas detektivbyrå – Skuggor över Valleby”, Szwecja 2014, 76 min

reżyseria: Pontus Klänge, Walter Söderlund

scenariusz: Peter Arrhenius

obsada: Amanda Pajus, Lukas Holgersson, Tomas Norström, Michael Segerström, Henrik Dorsin, Sofia Rönnegård, Ika Nord

Film stanowi kolejną część przygód małych detektywów: Lassego i Mai. Tym razem muszą się zmierzyć z przebiegłym i wyrafinowanym złodziejem dzieł sztuki o pseudonimie Cień Sztuki. Do miasta przyjeżdża niezwykle szanowany dom aukcyjny, w którym mieszkańcy miasta mogą wycenić i zlicytować swoje skarby. Niestety, przedmioty jeszcze przed aukcją znikają jeden za drugim. Na dodatek komendant policji, oskarżony o to, że nie potrafi skutecznie zadbać o bezpieczeństwo przedmiotów, znajduje się w bardzo trudnej sytuacji i traci pracę na rzecz dość nieprzyjemnej w obyciu komisarzy z innego miasta. Maja i Lasse muszą uporać się z rozwiązaniem zagadki znikających przedmiotów, Cieniem Sztuki i pomóc swojemu przyjacielowi.

CZY MOŻNA OSĄDZAĆ CZŁOWIEKA, NIE ZNAJĄC GO?

Temat lekcji

Czy można osądzać człowieka, nie znając go?

Czas trwania lekcji

2 × 45 min

Cele lekcji

Podczas lekcji uczeń:

- ustala definicję dzieła sztuki;
- uzasadnia swoją wypowiedź;
- zadaje pytania na określony temat;
- wykonuje kopię słynnego obrazu i oprawia go w ramkę.

Metody i formy pracy

Podczas lekcji nauczyciel wykorzystuje następujące metody i formy pracy z uczniem:

- rozmowa kierowana
- pogadanka
- praca z klasą, w grupach oraz indywidualna

Środki dydaktyczne

Podczas lekcji nauczyciel wykorzystuje następujące środki dydaktyczne:

- film „Biuro Detektywistyczne Lassego i Mai. Cienie nad Valleby”
- zdjęcia ukazujące postaci ludzkie
- reprodukcje obrazów na kartonie
- losy
- przybory plastyczne (farby lub kredki, nożyczki, klej)

Przygotowanie do lekcji

Lekcje powinny się odbyć po obejrzeniu filmu „Biuro Detektywistyczne Lassego i Mai. Cienie nad Valleby”. Przed zajęciami nauczyciel gromadzi zdjęcia ukazujące postaci ludzkie (np. biznesman w garniturze, młoda uśmiechnięta kobieta, skrzywiona staruszka), drukuje piktogram przedstawiający odcisnięte usta (symbol filmowego Cienia Sztuki) oraz „Słoneczniki” Vincenta van Gogha w formacie A3, a także nakleja na kartony pięć reprodukcji obrazów i przygotowuje losy z tytułami wybranych obrazów i nazwiskami ich autorów. Obrazy powinny być dobrane w taki sposób, by dzieci mogły go łatwo odkodować i dopasować tytuł, np.:

- „Słoneczniki” – Vincent van Gogh
- „Tancerka z bukietem” – Edgar Degas
- „W łodzi” – Edward Manet
- „Polowanie” – Maksymilian Gierymski
- „Nasturcje” – Stanisław Wyspiański

PRZEBIEG LEKCJI

Wprowadzenie

Nauczyciel podaje temat lekcji, a następnie pyta uczniów, czy film im się podobał.

Realizacja tematu

Nauczyciel przypomina postać Cienia Sztuki, który specjalizował się w kradzieży antyków. Pyta klasę, czy Maja, Lasse i komisarz słusznie podejrzewali go o kradzież obrazu i innych cennych rzeczy. Co mogło ich zmylić? Należy tak pokierować rozmową, by uczniowie skazali wcześniejsze zachowanie Cienia Sztuki oraz kartkę z odciskiem ust. Nauczyciel zachęca uczniów, by zastanowili się, czy możemy coś powiedzieć o osobie, której nie znamy, jak opisać osobę, o której niewiele wiemy.

Nauczyciel pokazuje klasie zdjęcia postaci ludzkich i prosi o ich krótką charakterystykę (np. biznesman w garniturze, młoda uśmiechnięta kobieta i staruszka o niesympatycznej twarzy). Po wypowiedziach dzieci przyczepia pod zdjęciami krótkie opisy, np.:

- biznesmen – osoba niesympatyczna, nielubiana, leniwa, kłótniwa, często się spóźnia;
- młoda kobieta – optymistka, zawsze uśmiechnięta, ma mnóstwo przyjaciół;
- staruszka – osoba o miłym usposobieniu, uczynna, chora (z tego powodu nie zawsze się uśmiecha), nie narzeka i nie obarcza nikogo swoimi problemami.

Następuje konfrontacja wypowiedzi dzieci z opisem. Nauczyciel zadaje kolejne pytania:

- Czy jest łatwo mówić o kimś kogo nie znamy?
- Czy możemy się pomylić w ocenie osoby, której dobrze nie poznaliśmy?
- Czy można kogoś skrzywdzić, gdy niesłusznie powiemy o kimś coś co nie jest prawdą?
- Jak się czujemy, gdy ktoś niesłusznie oskarża?

Nauczyciel pyta uczniów, czym jest dzieło sztuki, gdzie można zobaczyć dzieła sztuki. Nauczyciel wyjaśnia uczniom, jakie kryteria spełnia dzieło sztuki. Prosi o podanie przykładów znanego obrazu lub rzeźby. Pokazuje uczniom wybrane przez siebie reprodukcje.

Nauczyciel dzieli klasę na pięcioosobowe grupy. Prosi, by każdy zespół wybrał osobę, która wylosuje karteczkę z tytułem znanego obrazu i nazwiskiem jego twórcy. Po odczytaniu tytułu uczniowie szukają swojego dzieła sztuki

wśród prezentowanych wcześniej reprodukcji – po odnalezieniu umieszczają pod nim podpis. Obrazy powinny być dobrane w taki sposób, by dzieci mogły łatwo odkodować i dopasować tytuł. Prowadzący prosi uczniów, by uzasadnili swój wybór.

Nauczyciel zapowiada zabawę w detektywa. Wiesz reprodukcje obrazów w różnych miejscach. Prosi, by uczniowie przyjrzeni się obrazom i zapamiętali miejsce, w którym zostały umieszczone. Wybiera dwóch uczniów i prosi ich, by opuścili salę. Będą oni detektywami szukającymi zaginionego dzieła sztuki. Po wyjściu uczniów z klasy nauczyciel prosi wybrane dziecko o zdjęcie jednego obrazu i schowanie w klasie. Uczeń, który zjął obraz, odgrywa rolę złodzieja. Przykleja sobie na ubraniu w mało widocznym miejscu piktogram z odcisniętymi ustami (symbol filmowego Cienia Sztuki). Nauczyciel prosi uczniów by usiedli w kręgu, następnie zaprasza dzieci, które grają rolę Mai i Lassego, do sali. Prosi ich, by wskazali, gdzie nie ma obrazu. Zadaniem „detektywów” jest odnalezienie obrazu i złodzieja. Pozostali uczniowie pomagają w odnalezieniu obrazu, skandując odpowiednio „ciepło” lub „zimno”. Po odnalezieniu obrazu klasowi Lasse i Maja szukają złodzieja. Wiedzą, że złodziej jest w tajemniczy sposób oznaczony. Obserwują uważnie kolegów. Po zakończeniu śledztwa wszyscy biją im brawo.

Nauczyciel rozdaje materiały plastyczne i przykleja do tablicy reprodukcję „Słoneczników” van Gogha do tablicy. Prosi o skopiowanie obrazu, a następnie wycięcie i przyklejenie ramy do obrazu (według własnego pomysłu). Nauczyciel pomaga dzieciom stworzyć galerię.

Podsumowanie tematu

Nauczyciel mówi, że nie zawsze można dobrze ocenić osobę, której nie znamy. Podkreśla, że można się pomylić w ocenie drugiego człowieka na podstawie powierzchownych obserwacji. Zwraca uwagę, że trzeba być uważnym i dawać innym szansę. Każdy popełnia błędy i poprzednie życiowe doświadczenia nie powinny mieć wpływu na naszą opinię przy kolejnych zdarzeniach.

Praca domowa

Znajdź w internecie obraz, który zrobił na Tobie wrażenie, wydrukuj jego kopię na kartce formatu A4, zapisz tytuł i twórcę. Przygotuj się do ustnej odpowiedzi – dlaczego to dzieło sztuki Ci się podoba?